

LÍFEYRIS SJÓÐIR

FÖSTUDAGUR 31. JANÚAR 2014

Kynningarblað Lífeyrisréttindi, viðbótarlífeyrissparnaður og sagan.

Áhugaverður valkostur opinn öllum

Lífsværk býður upp á þrjár ávöxtunarleiðir í viðbótarlífeyrissparnaði og er öllum frjálst að greiða í þær. Margir kostir eru við viðbótarlífeyrissparnað umfram hefðbundinn sparnað fyrir utan fjárhagslegan ávinning.

Viðbótarlífeyrissparnaður hefur aðra eiginleika en lögbundinn skyldusparnaður sem gengur út á dýrmæt看an ævilangan lífeyri. Greiðslur í viðbótarlífeyrissparnað eru frjálssar og undir hverjum og einum komið hvort þessi valmöguleiki er nýttur,“ segir Auður Finnbogadóttir, framkvæmdastjóri Lífsværks, og áréttar að öllum sé heimilt að greiða viðbótarlífeyrissparnað til Lífsværks.

Lífsværk býður upp á þrjár ávöxtunarleiðir í viðbótarlífeyrissparnaði með mismunandi áhættustigi. Auður segir mikilvægt að huga að aldri, eignum og öðrum þáttum við val á séreignarleið. „Sérfræðingar okkar geta aðstoðað við val á ávöxtunarleið með tilliti til áhættuþols,“ segir hún.

Þrjár séreignarleiðir

Séreignarleið 1 er innlend skuldabréfa-leið. „Þessi leið hentar þeim sem vilja leggja áherslu á verðtryggt skuldabréf, að mestu leyti með ábyrgð ríkisins. Meðallíf-tími skuldabréfa í leiðinni er langur og er ávöxtun safnsins að miklu leyti háð sveiflum á ávöxtunarkröfu ríkisskuldabréfa og þeim verðbreytingum sem þær sveiflur hafa á virði verðbréfanna,“ útskýrir Auður og bætir við að leiðin sé talin bera með sér meðaláhættu og henti almennt fólki á miðri starfsævi.

Séreignarleið 2 er blönduð leið hlutabréfa og skuldabréfa, auk þess sem hlutfall erlendra verðbréfa er um 17%. „Leiðin samanstendur af ríkisskuldabréfum, innlendum og erlendum hlutabréfum, ásamt fyrirtækja- og sveitarfélagaskuldabréfum,“ lýsir Auður, en vegna fjárfestinga í hlutabréfum ætti þessi leið að gefa betri ávöxtun en Séreignarleið 1 til lengri tíma. Ávöxtun safnsins er að miklu leyti háð sveiflum á markaðsvöxtum ríkisskuldabréfa og verðbreytingum

um á innlendum og erlendum hlutabréfum. „Þessi leið hentar almennt frekar fólki við upphaf starfsævinnar, eða þeim sem vilja taka meiri áhættu, hafa gott þol gagnvart sveiflum í ávöxtun og vilja ávaxta fjármuni sína til lengri tíma.“

Séreignarleið 3 er innlánsleið. Leiðin er blanda af innlánnum og stuttum ríkisskuldabréfum. Þar sem áhættan er minnst í þessari leið ætti hún að gefa lægstu ávöxtunina til lengri tíma. „Ávöxtun safnsins er að miklu leyti háð innlánsvöxtum banka,“ segir Auður sem telur þessa leið henta almennt best þeim sem nálgast eftirlaunaaldur, og/ eða leggja mikla áherslu á að vernda höfuðstól sinn.

Auður segir góða ávöxtun hafa verið á öllum séreignarleiðum sjóðsins á árinu 2013. „Hæsta ávöxtun var á Séreignarleið 2 eða 14,3%, ávöxtun Séreignarleiðar 1 var 5,1%, og ávöxtun Séreignarleiðar 3 var 4,6%,“ upplýsir hún en allar ávöxtunarleiðirnar skiluðu umtalsvert betri ávöxtun en markaðsviðmið þeirra. „Meðalávöxtun síðastliðinna fimm ára er á bilinu 6,9%-14,9%.“

Frádráttarbært iðgjald hækkar á ný í fjögur prósent

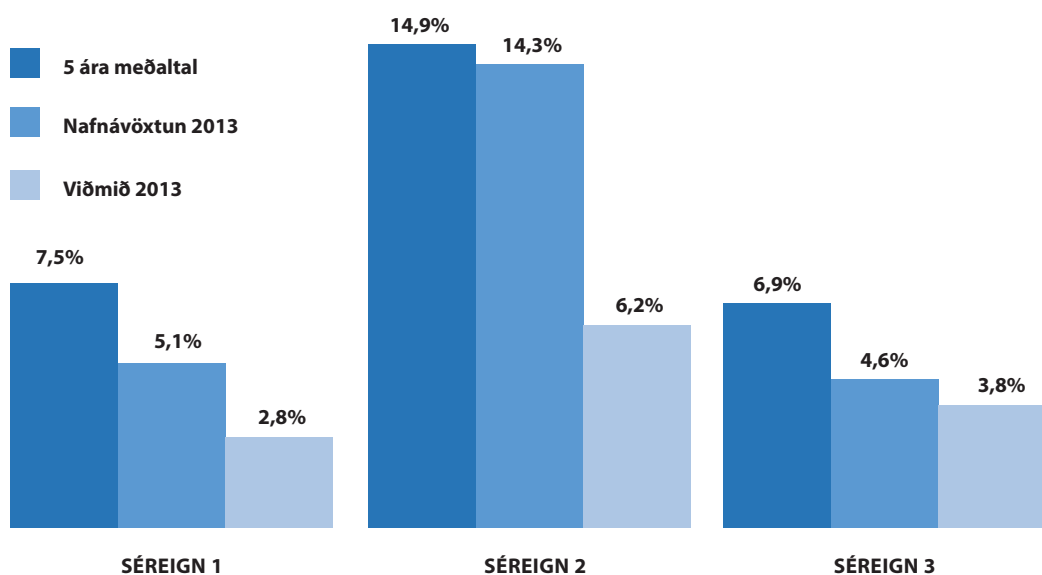
Þann 1. júlí næstkomandi taka gildi lög sem hækka aftur frádráttarbært iðgjald í viðbótarlífeyrissparnað í 4%. Auður segir þetta þýða að ekki þurfi að greiða tekjuskatt af þessum hluta launa sem fer í viðbótar-sparnað. „Samtals eru þetta 6% þar sem launagreiðandi greiðir 2%,“ segir hún.

„Fjárhagslegur ávinningur þess að greiða í viðbótarlífeyrissparnað er mikill og er kostur sem allir ættu að nýta sér sem hafa tók á því. Ekki þarf að greiða tekjuskatt fyrir en við úttekt,“ segir Auður og tiltekur að leggi einstaklingur fyrir að lágmarki 2% í viðbótarlífeyrissparnað fái hann 2% mótframlag frá atvinnurekanda. „Einstaklingurinn fær því tvöfalda þá upphæð sem hann greiðir inn í sjóðinn. Þetta gerir það að verkum að erfitt er að finna sparnaðarform sem stenst sam-anburð við viðbótarlífeyrissparnað.“

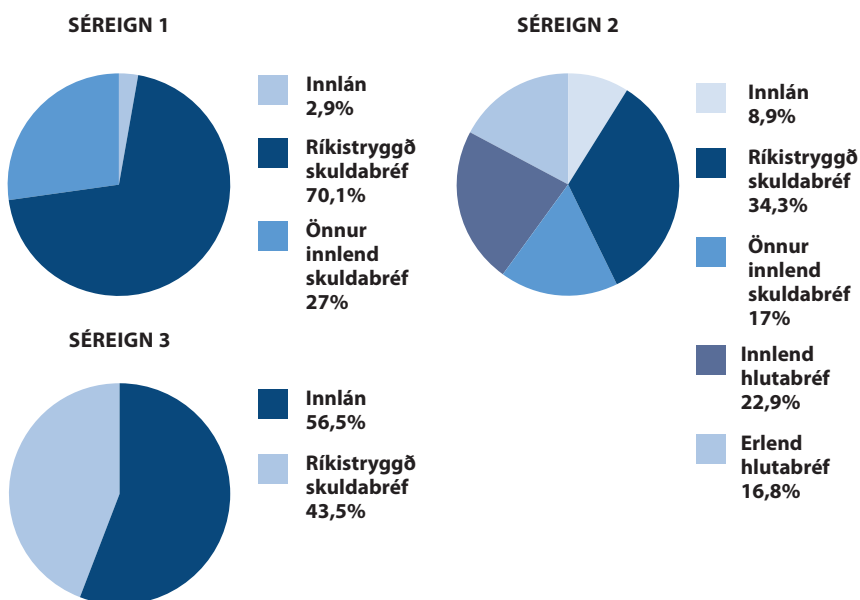
Auður Finnbogadóttir framkvæmdastjóri Lífsværks.

ÁVÖXTUN SÉREIGNARLEIÐA

Ávöxtun í fortíð gefur ekki vísbendingu um ávöxtun í framtíð. Fimm ára ávöxtunartölurnar sýna meðalnafnávöxtun frá 31.12.2008 -31.12.2013 fyrir Séreign 1 og 2, en frá ágúst 2009-31.12.2013 fyrir Séreign 3.

EIGNASAMSETNING SÉREIGNARLEIÐA 2013

Frekari upplýsingar má finna á heimasíðu Lífeyrissjóðs verkfræðinga, www.lifsverk.is

Aldrei skert áunnin réttindi

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda tapaði einna minnst af lífeyrissjóðum landsins í efnahagshruninu. Hann er einn af stærri lífeyrissjóðum landsins í dag og fagnar fjörtíu ára afmæli á þessu ári. Sigurbjörn Sigurbjörnsson framkvæmdastjóri þakkar farsælan feril íhaldssemi í fjárfestingaákvörðunum.

Við höfum aldrei þurft að skerða áunnin réttindi sjóðfélaga okkar á fjörtíu ára ferli,“ segir Sigurbjörn Sigurbjörnsson, framkvæmdastjóri Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda, en sjóðurinn var stofnaður í september árið 1974.

Sjóðurinn tapaði einnig minnst af lífeyrissjóðunum í efnahagshruninu sem hér varð og er með eina bestu tíu ára raunávöxtunina. Eignasafn sjóðsins var í árslok 2013 um 120 milljarðar. Samtals eiga 130 þúsund einstaklingar réttindi hjá sjóðnum.

„Við viljum meina að gott gengi sjóðsins sé íhaldssamri fjárfestingastefnu að þakka,“ segir Sigurbjörn.

„Við höfum alltaf átt mikið af traustum skuldabréfum og sjóðurinn hefur komið mjög vel út þegar fjármálamarkaðir hafa verið erfiðir. Þá hefur sjóðurinn verið með bestu raunávöxtunina, bæði eftir netbóluna árin 1999-2000 og einnig eftir hrúnið.

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda er með fimm prósent af lífeyrissjóðakerfinu. Hingað inn hafa sameinast fleiri lífeyrissjóðir svo við erum mjög samkeppnisfær sjóður á öllum sviðum með mjög sterka tryggingafræðilega stöðu.“

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda er samtryggingarlífeyrissjóður fyrst og fremst. Þó er boðið upp á tvær séreignarleidir við sjóðinn:

Söfnunarleið 1 er innlánsreikningur, með hæstu og bestu ávöxtun í innlánum.

Sigurbjörn Sigurbjörnsson, framkvæmdastjóri Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda, þakkar farsælan feril sjóðsins langtímahugsun og íhaldssemi í fjárfestingaákvörðunum.

MYNDVALLI

Söfnunarleið 2 er safn blandaðra verðbréfa.

„Þá bjóðum við einnig upp á afar hagstæð sjóðfélagalán í dag,“ segir Sigurbjörn en lántökugjaldið hefur verið lækkað úr einu pró-

senti niður í hálf prósent. „Með nýjum lögum frá Alþingi, sem tóku gildi þann 1. janúar 2014, er einnig búið að fella niður stimpilgjaldið sem var eitt og hálf prósent af lánsupphæðinni. Það er því orðið

hagstæðara en var að taka verðtryggð sjóðfélagalán. Vextirnir eru í dag fastir, 3,85 prósent og einnig bjóðum við lán með 3,5 prósent breytilegum vöxtum, til jafn langs tíma.

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda er ætlaður öllum launþegum og sjálfstætt starfandi einstaklingum sem ekki eiga aðild að öðrum lífeyrissjóðum samkvæmt kjarasamningum.

Fyrsti vísir að lífeyrissjóði 1851

Í BS-ritgerð Jennýjar Guðmundsdóttur í viðskiptafræði, Íslenska lífeyriskerfið – Samanburður á gegnumstreymi og sjóðsöfnun, er að finna greinargóðan kafla um sögu lífeyrissjóða á Íslandi. Hér er birtur útdráttur úr ritgerðinni.

Heimildir benda til að fyrsta vísinn að lífeyrissjóðum á Íslandi megi finna í lagaákvæði frá árinu 1851. Í lagaákvæði þessu var kveðið á „um skyldur embættismanna til þess að sjá ekkjum sínum borgið með fjárstyrk eftir sinn dag“. Lög þessi voru hins vegar ekki lögleidd fyrr en í maí 1855.

Árið 1904 voru sett lög um skyldu embættismanna til að safna sér ellistyrk eða kaupa sér geymdan lífeyri. Við söfnun á ellistyrk átti embættismaður að verja árlega 2% af launum sínum. Við kaup á geymdum lífeyri skyldi embættismaður hins vegar leggja til 1,33% af launum sínum. Ef hins vegar kaupandi lífeyris andaðist áður en til lífeyrisgreiðslna kæmi, tapaðist allur lífeyririnn. Á sama tíma voru sett lög um eftirlaun sem tryggðu embættismönnum eftirlaun úr landssjóði.

Árið 1919 var stofnaður Lífeyrissjóður embættismanna. Samkvæmt lögum var embættismönnum skylt að ráðstafa 5% af launum sínum til sjóðsins. Frá árinu 1943 heitir þessi sjóður Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins (Ólafur Ísleifsson, 2007).

Fyrstu eiginlegu lífeyrissjóðirnir urðu hins vegar ekki til fyrr en í júní 1921 en þá voru sett lög um

tekju- og eignaskatt með ákvæði um skattfrelsi iðgjalda til lífeyrissjóða. Lífeyrissjóður embættismanna og ekkna þeirra var stofnaður 1921 sem og Lífeyrissjóður barnakennara. Í kjölfarið fylgdu fleiri sjóðir, bæði í opinbera og einkageiranum.

Nokkur fyrirtæki komu á fót sjóðum fyrir starfsmenn sína því þrátt fyrir Alþýðutryggingarlögin (1936) þótti ellilífeyrinn samkvæmt þeim svo lágur og jafnaðist engan veginn á við lífeyri embættismanna, að ástæða þótti til að stofna til lífeyrissjóða sem greiddu lífeyri til viðbótar ellilífeyri þeirra (Hrafn Magnússon, 2003).

Á árinu 1943 var stigið stórt skref í lífeyrismálum opinberra starfsmanna þegar Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins var stofnaður með lögum frá Alþingi (Hrafn Magnússon, 2003). Þegar lögin um almannatryggingar voru sett árið 1946, voru lífeyrissjóðirnir alls um 15 talsins. Í þessum sjóðum voru starfsmenn ríkisins, nokkurra bæjarfélaga, banka og stærri fyrirtækja í samvinnu- og einkarekstri. Um almenna þátttöku verkafólks innan ASÍ í lífeyrissjóðum var hins vegar ekki að ræða.

Grundvöll núverandi lífeyris-

sjóðakerfis má rekja aftur til ársins 1969, þegar í tengslum við kjarasamninga á almennum vinnu- markaði var samið um að setja upp atvinnutengda lífeyrissjóði með skylduáild og fullri sjóðsöfnun frá byrjun árs 1970 (Már Guðmundsson, 2000). Áður en samkomulagið var gert árið 1969 voru fjárhagsaðstæður almenns launafólks á eftirlaunaaldri ekki góðar. Það var því sem næst ómögulegt fyrir aldrada, sem höfðu verið á almennum vinnumarkaði, að sjá fyrir sér með ellilífeyria lmannatrygginga.

Þeir sem fæddir voru fyrir 1914 og höfðu því, fyrir aldurs sakir, ekki unnið sér inn næg réttindi til lífeyris úr sjóðunum fengu sérstakar eftirlaunagreiðslur. Ríkissjóður fjármagnaði ¼ af eftirlaununum og Atvinnuleysistryggingasjóður sá um að fjármagna afganginn eða ¾ (Már Guðmundsson, 2000).

Árið 1974 voru sett lög sem skyldu öllum launamenn og atvinnurekendur þeirra til að greiða a.m.k. 10% af iðgjöldum til lögbundinna eða viðurkenndra lífeyrissjóða. Með lögum frá árinu 1980 náði þessi skylda einnig yfir sjálfstætt starfandi einstaklinga. 1986 var síðan samið um að greidd væru iðgjöld af öllum

Fyrstu eiginlegu lífeyrissjóðirnir urðu ekki til fyrr en í júní 1921.

NORDICPHOTOS/GETTY

launum, ekki aðeins af dagvinnulaunum (Már Guðmundsson, 2000).

Undirbúningur lagasetningar um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða stóð með hléum frá árinu 1976 en árið 1997 voru lög um það efni samþykkt.

BIRT MED LEYFI HÖFUNDAR.
Íslenska lífeyriskerfið – Samanburður á gegnumstreymi og sjóðsöfnun
Viðskiptafræðideild Háskóla Íslands.
Maí 2009
Höfundur: Jenný Guðmundsdóttir
Leiðbeinandi: Örn Daniel Jónsson

Nú er gott tækifæri til að koma lífeyrismálunum á hreint

Jón L. Árnason, rekstrarstjóri **Lífeyrisauka**, ræðir um kosti viðbótarlífeyrissparnaðar.

Það er aldrei of seint að huga að lífeyrissparnaðinum en það er gömul saga og ný að því fyrr sem fólk byrjar að spara, því betra,“ segir Jón L. Árnason, rekstrarstjóri Lífeyrisauka, sem er fjölmennasti sjóður landsins sem eingöngu býður upp á viðbótarlífeyrissparnað. „Það eru vel yfir 17 þúsund einstaklingar sem greiða iðgjöld til Lífeyrisauka í hverjum mánuði og heildarfjöldi sjóðfélaga sem á inneign í sjóðnum nálgast 70 þúsund. Það er því fjölmennur hópur sem treystir okkur fyrir lífeyrissparnaði sínum.“

Fjölbreyttar fjárfestingarleiðir

Arion banki er vörsluðili Lífeyrisauka. Fjárfestingarleiðir Lífeyrisauka eru sjö og eru ólíkar eftir áhættu í fjárfestingum. Það er misjafnt hvað hentar hverjum aldurshópi en auk þess er viðhorf fólks til áhættu mismunandi. Lífeyrisauki býður jafnframt upp á svonefnda Ævilínu en þá eru inneign og iðgjöld sjóðfélaga sjálfkrafa flutt milli leiða eftir því sem aldurinn færir yfir.

„Eins og staðan er núna má greiða 2% af launum í viðbótarlífeyrissparnað, sem er frádráttarbært frá skattskyldum tekjum, en tekjuskattur er hins vegar greiddur við útgreiðslu. Mótframlag launagreiðanda er 2% samkvæmt flestum kjarasamningum. Sá sem velur að vera ekki með viðbótarlífeyrissparnað missir í raun af 2% launahækkun. Menn fá því strax 2% viðbótarframlag á sparnaðinn sem ætti eitt og sér á að vera næg ástæða til þess að leggja fyrir á þennan hátt.

Heimilt verður að hækka framlag launþega í 4% þann 1. júlí nk. Þannig að heildargreiðsla á mánuði í viðbótarlífeyrissparnað getur þá verið 6% af launum,“ segir Jón.

„Þeir sem ekki nýta sér viðbótarlífeyrissparnaðinn ættu að ráða bót á því, enda er þetta fyrirhafnarlitið sparnaðarform því launagreiðandinn sér um framkvæmdina. Þar við bætist fyrirhuguð „leiðrétting“ ríkisstjórnarinnar næstu þrjú árin þar sem kostur gefst á að nýta greiðslur í viðbótarlífeyrissparnað til að greiða inn á lán eða inn á sérstaka húsnæðissparnaðarreikninga án þess að greiða þurfi skatt af þeim launum,“ segir Jón og bætir við: „Á þessum síðustu og verstu tímum hugvitssemi í nýrri skattheimtu hlýtur þetta að sæta tíðindum. Það gefur augaleið að þar sem ekki er greiddur tekjuskattur af þessum greiðslum þá felst í þessu verulegur sparnaður. Ég mæli hiklaust með að fólk nýti sér þennan valkost þegar þar að kemur. Það er erfitt að ímynda sér góð og gild rök fyrir því að gera það ekki. Það eru helst þeir sem eiga í verulegum fjárhagsörðugleikum sem ættu að hugsa sig tvisvar um, því að í þeirra tilfelli kann að vera að féð sé betur geymt í formi lífeyrissparnaðar sem er ekki aðfararhæfur og því er ekki hægt að ganga að þeim eignum vegna fjárhagslegra skuldbindinga.“

Sveigjanleiki og gagnsæi

„Í samanburði við önnur sparnaðarform er viðbótarlífeyrissparnaður einnig hagstæður þar sem enginn fjármagnstekjuskattur

Jón L. Árnason,
rekstrarstjóri
Lífeyrisauka.

er greiddur af vaxtatekjum. Þá erfist viðbótarlífeyrissparnaður að fullu og enginn erfðafjárskattur er greiddur við yfirfærslu til maka og barna. Taka má út úr sjóðnum frá 60 ára aldri og geta greiðslur verið mjög sveigjanlegar. Heimild til fyrirframgreiðslu viðbótarlífeyrissparnaðar var framlengd núna um áramótið og gildir í 15 mánuði.“

Til þess að fá upplýsingar um Lífeyrisauka má leita til útbúa Arion banka eða hafa samband við lífeyris- og verðbréfaráðgjafa í síma 444 7000 eða á lífeyristhjonusta@ar-

ionbanki.is. „Við höfum lagt mikla áherslu á gagnsæi og má m.a. nálgast allar upplýsingar um ávöxtun einstakra leiða Lífeyrisauka og eignasamsetningu á www.arionbanki.is/lifeyrisauki, auk þess sem ráðgjafar okkar eru ávallt til þjónustu reiðubúnir. Iðgjaldayfirlit eru send sjóðfélögum tvisvar á ári, og yfirlit eru einnig birt í Netbanka Arion banka. Ég hvet fólk til þess að hugsa nokkra leiki fram í tímann, nú er gott tækifæri til að koma lífeyrismálunum á hreint,“ segir Jón L. Árnason að lokum.

Skylduiðgjöldum ráðstafað í séreignarsjóð hjá Frjálsa lífeyrissjóðnum

Býður upp á sveigjanleika og valfrelsi við útgreiðslu úr sjóðnum.

Eitt af markmiðum okkar er að bjóða sjóðfélögum Frjálsa lífeyrissjóðsins upp á sem mestan sveigjanleika við útgreiðslu lífeyrissparnaðar,“ segir Arnaldur Loftsson, sem hefur verið framkvæmdastjóri Frjálsa lífeyrissjóðsins undanfarin tíu ár.

Frjálsi lífeyrissjóðurinn var stofnaður árið 1978 og er rekinn af Arion banka. Hann er rúmlega 130 milljarðar að stærð og sjöundi stærsti lífeyrissjóður landsins. Sjóðurinn hefur þá sérstöðu umfram flesta aðra lífeyrissjóði að hluta 12% skylduiðgjalda má sjóðfélagi ráðstafa í séreign og hluta í samtryggingu. Sjóðfélagar geta valið að ráðstafa allt að 74% af 12% skylduiðgjöldum í séreign en enginn annar lífeyrissjóður býður upp á svo hátt hlutfall.

„Kostir séreignar eru m.a. að hún erfist að fullu við fráfall sjóðfélaga og býður upp á mikinn sveigjanleika við útgreiðslur,“ segir Arnaldur. „Hluti af séreigninni er laus við 60 ára aldur og gefur sjóðfélögum svigrúm til að flýta starfslokum, minnka við sig í starfi fyrir hefðbundinn eftirlaunaaldur eða hafa hærri tekjur á fyrri hluta eftirlaunaáranna. Flestir okkar sjóðfélaga sem við höfum rætt við vilja einmitt hafa þess konar val þegar starfslokum nálgast. Með þessu fyrirkomulagi njóta sjóðfélagar Frjálsa lífeyrissjóðsins kosta séreignarsjóða og samtryggingarsjóða en samtryggingin greiðir ævilífeyri, örorkulífeyri og maka- og barnalífeyri við fráfall,“ segir Arnaldur.

Margverðlaunaður lífeyrissjóður

Þess má geta að Frjálsi lífeyrissjóðurinn hefur fengið alþjóðleg verðlaun fyrir uppbyggingu sína en fagtímaritið IPE valdi hann besta lífeyrissjóð í Evrópu í flokknum *Uppbygging lífeyrissjóða* árið 2005. Í fyrra valdi sami aðili sjóðinn jafnframt besta lífeyrissjóð Evrópuþjóða með undir eina milljón íbúa og árin 2009-2011 var hann valinn besti lífeyrissjóður á Íslandi.

Skattfrjáls viðbótariðgjöld til að greiða niður íbúðalán eða safna á húsnæðissparnaðarreikninga

Arnaldur segir að Frjálsi lífeyrissjóðurinn taki ekki eingöngu við skylduiðgjöldum því hann ávaxti einnig viðbótarlífeyrissparnað og ekki þurfi að fjölyrða um kosti hans. „Mótframlag launagreiðanda sem nemur 2% af launum gerir það að verkum að viðbótarlífeyrissparnaður er eitt hagstæðasta sparnaðarform sem völ er

Arnaldur
Loftsson,
framkvæmdastjóri Frjálsa
lífeyrissjóðsins.

á, auk þess sem skattaleg meðferð hans er mjög hagstæð. Nýjasta útspil stjórnvalda um að lánþakendur íbúðalána geti notað skattfrjáls viðbótariðgjöld til að greiða niður höfuðstól íbúðalána eða safna á húsnæðissparnaðarreikninga í þrjú ár frá og með 1. júlí á þessu ári er kostatilboð sem flestir ættu að nýta sér,“ segir Arnaldur og bætir við: „Þeir sem ætla að nýta sér þennan möguleika þurfa að vera með samninga um viðbótarlífeyrissparnað og ég vil hvetja þá til að kynna sér þá valmöguleika og þjónustu sem Frjálsi lífeyrissjóðurinn býður upp á í þessum efnun.“

Jákvætt viðhorf sjóðfélaga til Frjálsa lífeyrissjóðsins

Sjóðfélagar í Frjálsa lífeyrissjóðnum eru nú um 47 þúsund. Flestum starfandi einstaklingum er gert skylt að greiða í tiltekna lífeyrissjóði en Frjálsi lífeyrissjóðurinn er fyrir þá sem hafa frjálst val um aðild að lífeyrissjóði. Arnaldur segir

að þeir sem vinni við rekstur sjóðsins hafi fundið fyrir meðbyr gagnvart sjóðnum síðastliðin ár. „Greiðandi sjóðfélögum hefur fjölgað jafnt og þétt og samkvæmt könnunum er viðhorf sjóðfélaga til sjóðsins almennt mjög jákvætt. Sjóðfélagar hafa kunnað að meta uppbyggingu sjóðsins, ávöxtun undanfarin ár og þá þjónustu sem sjóðurinn býður upp á. Við erum mjög stolt af þeim fjölda sjóðfélaga sem hafa valið að greiða til sjóðsins en jafnframt gerum við okkur grein fyrir þeirri ábyrgð sem ávöxtun og varðveisla lífeyrissparnaðar felur í sér. Frjáls aðild að sjóðnum veitir okkur mikið aðhald og ef við stöndum illa að rekstri sjóðsins geta sjóðfélagar ákveðið að greiða í aðra sjóði. Við ætlum okkur að standa undir þessari ábyrgð og halda áfram að beita faglegum vinnubrögðum við eignastýringu sjóðsins og veita sjóðfélögum framúrskarandi þjónustu,“ segir Arnaldur að lokum.

Hagkvæmasti sparnaður sem völ er á

Ólafur Páll Gunnarsson, verkefnastjóri lífeyrissparnaðar Landsbankans og framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins, segir viðbótarlífeyrissparnað vera hagkvæmasta sparnað sem völ er á.

Mótframlagið jafngildir launahækkun

„Viðbótarlífeyrissparnaður hefur ýmsa kosti en sá stærsti er tvímælalaust mótframlag vinnuveitanda, ef launþegi sparar að lágmarki 2% af launum leggur vinnuveitandi til 2% mótframlag. Því má segja að þeir sem ekki eru með viðbótarlífeyrissparnað séu í raun að afþakka 2% launahækkun. Við bætist að enginn tekjuskattur er greiddur af viðbótarlífeyrissparnaði fyrr en hann er tekinn út. Að auki er hann undanþeginn fjármagnstekju- og eignaskatti. Saman gera þessir kostir það að verkum að hagkvæmara sparnaðarform er vandfundið.“

Laun lækka verulega þegar farið er á eftirlaun

„Þó greitt sé í lögbundinn lífeyrissjóð af öllum tekjum þá verða lífeyrisgreiðslurnar mun lægri en meðallaunin yfir ævina og geta, ef ekkert er að gert, lækkað um allt að helming þegar eftirlaunaaldurinn hefst. Viðbótarlífeyrissparnaður getur brúað þetta bil að hluta og með honum er hægt að tryggja svipuð lífsgæði eftir að starfsævinni lýkur.“

Viðbótarparnaður hefur reynst vel og komið mörgum til bjargar

„Frá því að viðbótarparnaðurinn var tekinn upp fyrir um 15 árum hefur hann reynst launþegum afar vel. Samanlagðar eignir almennings í viðbótarparnaði telja nú yfir 400 milljarða króna. Eftir efnahagshrunið 2008 var opnað fyrir takmarkaðar og tímabundnar útgreiðslur viðbótarparnaðar, fjölmargir hafa nýtt sér þá heimild og hafa þessir fjármunir reynst mörgum vel í þrengingum síðustu ára. Þrátt fyrir að margir hafi nýtt sér þessa heimild eru þeir enn fleiri sem hafa ekki snert inneignina sína og eiga hana óskipta þegar kemur að efri árum. Það er auðvitað mjög jákvætt.“

Sterk staða Íslenska lífeyrissjóðsins

„Íslenski lífeyrissjóðurinn er rekinn af Landsbankanum. Sjóðurinn tekur bæði við iðgjöldum í séreign og samtryggingu. Sjóðurinn tekur við lögbundnu iðgjaldi, þ.e. 12% iðgjaldi í gegnum samtryggingardeild en nýtir heimild í lögum til þess að blanda saman samtryggingu og séreign. Með því móti verður stærri hluti lífeyrissparnaðarins í séreign. Í séreign býður sjóðurinn upp á fjórar ávöxtunarleidir en ávöxtun eigna Íslenska lífeyrissjóðsins hefur verið góð undanfarin ár. Samtryggingardeild sjóðsins stendur líka vel en gott jafnvægi er á milli eigna og skulda og tryggingafræðileg staða sjóðsins því góð.“

Úrræði stjórnvalda gætu hentað mjög mörgum

„Sérfræðihópur stjórnvalda hefur kynnt nýjar tillögur um aðgerðir í skuldamállum heimilanna, en samkvæmt þeim verður mögulegt að nýta viðbótarparnað til að greiða inn á húsnæðislán, án þess að tekjuskattur sé greiddur. Viðbótarparnaður hefur fram til þessa verið afar hagkvæmt sparnaðarform vegna mótframlagsins, en ef hægt er að greiða viðbótarparnaðinn skattfrjálst inn á húsnæðislán verður hann enn hagkvæmari en áður og mun spara lánþegum mikinn vaxtakostnað þegar fram í sækir. Heimilt verður samkvæmt fyrirbyggjandi tillögum að ráðstafa 6% iðgjaldi inn á höfuðstól viðkomandi láns en skattleysi takmarkast við 500 þúsund kr. á ári fyrir hvert heimili eða hverja eign. Gert er ráð

Ólafur Páll Gunnarsson verkefnastjóri lífeyrissparnaðar Landsbankans.

fyrir að úrræðið gildi í þrjú ár og að það komi til framkvæmda um mitt ár 2014.

„Þeir sem ekki greiða í viðbótarparnað geta nýtt sér úrræði stjórnvalda með því að stofna samning um hann. Eins og þetta hefur verið kynnt þá takmarkast sú heimild við þá sem skulduðu húsnæðislán fyrir 1. desember 2013. Það eru hins vegar engar takmarkanir gagnvart þeim sem hafa nýtt sér önnur úrræði, eins og t.d. 110% leiðina eða sértæka skuldaaðlögun þannig að úrræðið ætti að nýtast stórum hópi. Einnig er ráð fyrir því gert að úrræðið nái til þeirra sem eiga ekki húsnæði í dag. Þeim mun bjóðast að taka það sem safnast í viðbótarparnað á næstu 3-5 árum út án skattlagningar og nýta sem útborgun í íbúðarhúsnæði. Báðar þessar leiðir, þ.e. að greiða inn á húsnæðislán og að safna inn á húsnæðissparnaðarreikning eru mjög hagstæðar, og það er hiklaust hægt að hvetja fólk til að kynna sér þessar leiðir vel þegar þær hafa verið útfærðar.“

ÁVÖXTUN ÍSLENSKA LÍFEYRISSJÓÐSINS OG LÍFEYRISBÓKAR LANDSBANKANS

	1 ár	5 ár	10 ár
Líf I	8,6%	11,2%	8,3%
Líf II	7,0%	10,2%	7,7%
Líf III	5,4%	9,5%	6,9%
Líf IV	2,2%	8,3%	6,1%
Samtrygging	9,5%	8,7%	7,0%
Lífeyrisbók, verðtr.	5,8%	8,3%	10,9%
Lífeyrisbók, óverðtr.	4,3%	5,7%	8,5%

Meðalnafnvöxtun á ári.

Helstu kostir viðbótarlífeyrissparnaðar

- Bætir lífsskjör þín á efri árum.
- Mótframlag frá vinnuveitanda.
- Erfist að fullu.
- Skattalegt hagræði.
- Ávöxtun er undanþegin fjármagnstekjuskatti.
- Hægt að fylgjast með þróun inneignar í heimabanka.

„Maður á að nýta sér þetta“

Allt sem þú vilt vita um viðbótarlífeyrissparnað
landsbankinn.is/istuttumali

Ásgrímur Guðnason
Viðskiptavinur Landsbankans

